

Rozliczenia stron nieważnej umowy kredytu frankowego. Poradnik

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

Szanowna Czytelniczko, Szanowny Czytelniku,

W Państwa ręce oddajemy publikację stanowiącą nieformalną kontynuację książki „Postępowanie w sprawach kredytów frankowych. Poradnik dla frankowiczów”. W niniejszej publikacji skupiamy się na próbie udzielenia odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób powinno dojść do wykonania prawomocnego wyroku sądowego w sprawie frankowej.

Sprawy kredytów frankowych przyczyniają się do rozwoju idei ochrony konsumenta zarówno w prawie polskim, jak i prawie europejskim. Stawiane w przedmiotowych postępowaniach pytania często wykraczają poza zwykły schemat stosowania prawa, wiążą się z koniecznością dokonania wykładni przepisów zarówno w sferze językowej, jak i celowościowej i funkcjonalnej. W ramach postępowań frankowych nie tylko dochodzi do przetestowania w praktyce licznych istniejących już instytucji prawa, ale także powstania nowych rozwiązań. Przykładem takiej sytuacji jest idea bezskuteczności zawieszanej, która znalazła swój wyraz w uchwale Sądu Najwyższego z 7.5.2021 r. (III CZP 6/21, Legalis). Instytucja ta po raz pierwszy znalazła swoje zastosowanie do sytuacji nieważności umowy kredytowej właśnie w tym orzeczeniu.

Rozważania dotyczące sytuacji stron umowy kredytowej rozpoczynamy od przedstawienia możliwych sposobów zakończenia postępowania sądowego (rozdział 2). Obecnie większość zapadających wyroków w sprawach kredytów frankowych opiera się o nieważność umowy kredytowej. Skutek ten wynikać może bądź z nieważności bezwzględnej, bądź następczej, związanej z usunięciem z umowy kredytowej klauzul abuzywnych. Aktualna linia orzecznicza nie

wyklucza jednak możliwości występowania wyroków sądowych zakładających bezskuteczność klauzul abuzywnych przy pozostawieniu w mocy pozostałej części umowy kredytowej (tzw. odfrankowienie). Z tej przyczyny rozważenie skutków wyroku prawomocnego w sprawie frankowej nie może zostać ograniczone jedynie do założenia nieważności umowy kredytowej. W rozdziale 2 omówiony został także wpływ postępowania kasacyjnego na prawomocny wyrok sądowy oraz przedstawione zostały pojęcia wykonalności, skuteczności i prawomocności, których rozróżnienie może budzić wątpliwości.

W rozdziale 3 omówione zostały skutki prawomocnego wyroku dla dalszego trwania umowy oraz stosunków łączących strony. Przedstawione zostało pojęcie prekluzji faktów, które znajduje szczególne zastosowanie w przypadku wyroków przesłankowo stwierdzających nieważność umowy kredytowej. Odrębnie rozważono skutki wynikające zarówno z poszczególnych rodzajów wyroków mogących zapaść w sprawach frankowych, jak i skutki zawarcia ugody.

Rozdział 4 publikacji skupia się *stricte* na sposobach wykonania postanowień prawomocnego wyroku sądowego. Skomplikowanie i wielowątkowość spraw kredytów frankowych wiąże się z koniecznością rozdzielenia wykonania postanowień prawomocnego wyroku od zachowania stron uwzględniającego nieważność umowy kredytowej. W rozdziale 4 omówiona została także kwestia wykreślenia wpisu hipoteki z księgi wieczystej nieruchomości, na której ustanowione zostało zabezpieczenie kredytu.

Ostatni rozdział publikacji poświęcony został skutkom nieważności umowy kredytowej w ujęciu szerokim. W ramach prowadzonych rozważań przedstawiono zarówno wzajemne roszczenia stron nieważnej umowy kredytowej, jak i omówiono potrącenie i zatrzymanie, które znajdują częste zastosowanie w sprawach kredytów frankowych. Instytucje te w znacznym stopniu wpływają na wykonanie prawomocnych wyroków, jednak ich zastosowanie w praktyce budzi wiele wątpliwości. Stanowią one przykład tego, jak sprawy kredytów frankowych pozwalają na weryfikację istniejących już od wielu lat instytucji prawnych oraz w jaki sposób

przyczyniają się do rozwoju myśli prawniczej. W rozdziale tym omówiona została także problematyka roszczenia kredytodawcy o zapłatę wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z kapitału wypłaconego kredytu przez kredytobiorcę. Problem ten wzbudza wiele emocji i stanowi przyczynę kierowania pozwów przez banki w stosunku do kredytobiorców.

Jako Autorzy staraliśmy się w sposób możliwie przystępny opisać instytucje prawne oraz przedstawić ich praktyczne zastosowanie. Wielowątkowość omawianej materii nie pozwala na uznanie, że została ona w całości wyczerpana. O większości omawianych instytucji można bowiem z łatwością odnaleźć osobne monografie w sposób znacznie szerszy omawiające poszczególne zagadnienia, jednak nie zawsze ich znajomość pozostaje konieczna dla zrozumienia praktycznego aspektu stosowania danego przepisu prawa. Należy zauważyć, że sprawy kredytów frankowych jeszcze nie raz będą stanowiły przyczynek dla analizy poszczególnych instytucji prawnych oraz dalszego rozwoju orzecznictwa i kultury prawnej.

W tym miejscu szczególnie pragniemy podziękować za wsparcie i wyrozumiałość naszym Rodzinom. Bez ich pomocy niniejsza publikacja nie mogłaby powstać. Dziękujemy także zespołowi naszej Kancelarii, który zwracał nam uwagę na te aspekty spraw kredytów frankowych, które wywołują największe wątpliwości w praktyce i pomagał nam swoim merytorycznym wsparciem.

Warszawa, listopad 2022 r.

r.pr. *Paweł Artymionek*
r.pr. *Adam Citko*

[Przejdź do księgarni →](#)